

2. Білошкурська Н. В. Економіко-організаційний механізм формування економічної безпеки підприємства: принципи побудови, функції, структура. *Економіка та держава*. 2013. № 12. С. 24-29.
3. Ботьботенко І. В. Принципи організації системи економічної безпеки суб'єктів аудиторської діяльності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2014. Вип. 5(2). С. 36-40
4. Бусе В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з доп. і допов.). Уклад. і голов. ред. Бусе В.Т. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
5. Гапоненко В.Ф. А.Л. Беспалько, А.С. Власков. Экономическая безопасность предприятий. Подходы и принципы. Издательство «Ось-89», 2007. 208 с.
6. Гнилицька Л. Теоретико-методологічний інструментарій формування системи забезпечення економічної безпеки підприємства. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 9. С. 37-45
7. Дуб Б.С. Система економічної безпеки підприємства: поняття та структура. *Управління проектами та розвиток виробництва / Управління проектами та часом виробництва*. 2016. № 4 (60) С. 5-18.
8. Ібрагімов М.М. Принципи побудови системи економічної безпеки підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. №6. С. 330-333
9. Корчевська Л. О. Система принципів забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. Вип. 38 (додаток). С. 44-49

Чепік-Трегубенко Ольга Сергіївна

доцент кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сьогодні українське суспільство потребує створення такої системи суспільних відносин у кожній сфері, що забезпечила б стабільність та ефективність взаємодії громадськості у межах існуючого суспільного ладу. Демократична модифікація суспільного ладу та подальше формування в Україні громадянського суспільства виступають провідними елементами забезпечення національної безпеки України та, відповідно, займають єдине векторне спрямування.

Проголосивши демократичний напрям розвитку та прагнучи увійти до світового співтовариства рівноправним партнером, Україна має відповідати високим вимогам сучасності як в політичному, так і в економічному аспектах. Незважаючи на потужний вітчизняний людський, економічний, гуманітарно-культурний потенціал, Українська держава поки що не спромоглася реалізувати свої очевидні переваги, створити соціальну та економічну теорію розвитку, що б корелювалася із сучасною дійсністю.

Становлення відкритого суспільства у нашій країні вимагає інтенсивного розвитку економічної системи суспільства, яка є фундаментальною основою забезпечення національної безпеки України. Всупереч складнощам та суперечностям перехідного періоду, Україна поволі зміцнюється як правова держава, пришвидшує інтеграцію до світового економічного простору. Проте, процеси, пов'язані із глобалізацією, зумовлюють ускладнення завдання відносно попереднього етапу та впливають на систему забезпечення національної безпеки. Проблема розвитку економічної системи суспільства є однією із ключових та найбільш теоретично значущих для сучасної юридичної науки та розвитку громадянського суспільства й формування правової, соціальної держави. Стабільний розвиток України та гарантії її незалежності і суверенності передбачають забезпечення зростання економічного становища громадян, створення відповідного середовища, де вони матимуть можливість ефективно реалізувати свої здібності, що в результаті призупинить відтік громадян до більш економічно розвинених держав та посилить позиції національної безпеки. Слід відзначити, що це лише одна складова вдосконалення системи національної безпеки через економічну складову.

Питання щодо формування економічної системи, у тому числі як елемента забезпечення національної безпеки, були досліджені у працях таких вчених, як О. Борисова, О. Беляєва, І. Грабинського, З. Залого, В. Іохіна, М. Крупки, Б. Кульчицького, Р. Кучукова, С. Любимцевої, О. Мамонтова, І. Михасюка, С. Мочерного, Л. Наливайко, П. Островерха, С. Панчишина, С. Погорелова, В. Попова, Д. Потеева, С. Реверчука, Д. Стеченко, О. Тищенко, В. Фоміщеної, Т. Шкляр та ін. вчених.

Для досягнення цілей важливо сформувати адекватну цільовій спрямованості модель розвитку суспільства, економіки в цілому та її галузей, регіонів, підприємств як базову основу

формування системи управління розвитком соціально-економічних систем. В сучасній науці виділяють декілька основних моделей економічного розвитку, пов'язаних з господарським зростанням: 1) модель лінійних стадій розвитку (зростання); 2) теорія структурних трансформацій; 3) теорія зовнішньої залежності; 4) модель інноваційного розвитку; 5) неокласична модель вільного ринку; 6) теорія ендогенного зростання; 7) модель сталого розвитку [1]. В сучасних умовах розвитку національної та світової економіки ускладнюється вся система відносин організаційного, економічного, комунікаційного, соціального та іншого спрямування. Виникають проблеми організаційної взаємодії усіх складових ринкового конкурентного середовища в умовах швидкозмінюючих параметрів досягнення цілей. В процесі досягнення цілей має місце розбалансованість в системі організаційної взаємодії управління і самоорганізаційних процесів. Це проявляється на різних рівнях управління. Порушення співвідношення між державою і приватною власністю сприяло розбалансуванню через послаблення механізмів забезпечення єдності інтересів і не готовності більшої частини соціуму працювати в нових не цивілізованих капіталістичних умовах господарювання [2, с. 26].

На сучасному етапі важливим є активне залучення інститутів громадянського суспільства до вдосконалення функціонування соціальної та політичної систем суспільства.

Проте позитивні зрушення створення правових умов розвитку громадянського суспільства в досліджуваному контексті супроводжуються і суттєвими недоліками, серед яких: недостатня участь громадських об'єднань у формуванні, прийнятті та контролі за реалізацією державної політики, ухваленні стратегічних і поточних управлінських рішень; нерозвинені та недієві форми співпраці органів державної влади та громадських об'єднань; недосконала форма звітування органів державної влади, у зв'язку з чим немає інформації про врахування та відхилення громадських пропозицій про результативність громадських експертиз, моніторингу громадської думки; відсутність цілісності предмета консультацій із громадськістю з питань, які мають виняткове значення для суспільства і держави; украй низька активність та ініціативність інститутів громадянського суспільства в організації та проведенні консультацій з органами державної влади; відсутність навичок і знань проведенні громадських експертиз у представників громадянського суспільства; необґрунтованість і низька якість оформлення пропозицій інститутів громадянського суспільства щодо визначення позицій, потреб, інтересів у більшості управлінських рішень; використання інститутів громадянського суспільства органами державної влади для формального представництва лише на етапі проведення консультацій; відстоювання інститутами громадянського суспільства вузького кола питань, які обмежуються груповими інтересами, а не суспільно значущими проблемами тощо [3]. На жаль, перераховані проблеми можна розширювати, що свідчить про необхідність активнішого співробітництва на засадах взаєморозуміння з метою досягнення позитивних результатів у розвитку системи національної безпеки.

В умовах розвитку інформаційного суспільства все більшої актуальності набуває питання щодо становлення електронної економіки та електронного бізнесу як її складової. Електронний бізнес спрямований, у першу чергу, на об'єктивне задоволення інтересів та потреб громадськості.

Електронна економіка – це економічна діяльність, заснована на інформаційних технологіях, одним з аспектів якої є ведення електронного бізнесу (онлайн-бізнесу), електронні гроші, електронна комерція, електронний банк та ін. [4, с. 50]. На сучасному етапі моделі електронного бізнесу проникають у всі сфери людської життєдіяльності, тим самим змінюючи умови розвитку як громадян, суспільств, так і міждержавних об'єднань загалом. Електронний бізнес є теоретико-методологічною та практико-прикладною формою адекватного реагування сучасного світу на відповідні постіндустріальні виклики [5, с. 2]. Однак, сьогодні в українській юридичній науці досить поверхово розглядаються питання щодо проблем правового регулювання електронного бізнесу в Україні. Як правило, концептуальні розробки щодо електронного бізнесу представлені в економічній науці, науці державного управління тощо.

За допомогою застосування Інтернету можливо швидко і з незначними витратами ввести і просунути продукцію на національний і міжнародний ринки. Інтернет-магазини в Україні перебувають на етапі бурхливого розвитку, оскільки торгівля через Інтернет дозволяє істотно знизити вартість продукції, оскільки відпадають потреби в утриманні торгових площ, не потрібно утримувати торгівельний персонал [6, с. 79]. Розширення електронних форм ведення бізнесу є результатом соціально-економічної трансформації умов розвитку та функціонування сучасного постіндустріального суспільства, в результаті чого відбувається кардинальне зміщення ринку в бік оперування нематеріальними активами (інформацією, знаннями, інтелектуальною власністю, правами і обов'язками, електронними сервісами,

програмним забезпеченням) [5, с. 9]. Подальший розвиток інформаційного суспільства на вітчизняних просторах, впровадження та розробка сучасних інформаційно-комунікативних технологій уможливить ефективне формування національної моделі електронного бізнесу з урахуванням вже існуючого позитивного досвіду інших країн у цій сфері.

У цьому контексті важливо акцентувати увагу на тому, що оскільки питання економічного розвитку, надання відповідних дозволів тощо знаходиться у розпорядженні органів публічної влади, то серед першочергових завдань постає інтеграція та систематичне оновлення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Розглядаючи якісно нову роль економічної системи суспільства як важливого елементу для забезпечення національної безпеки, необхідно усвідомити, що ми наближаємося до принципово нових форм взаємовідносин в умовах яких підхід до подальшого використання власності (основи сучасної економічної системи) визначатиметься не статками окремих осіб, а призначенням для задоволення суспільних потреб.

Таким чином, тематика наукового пізнання економічної системи як важливого елементу забезпечення національної безпеки України має визначну теоретичну та прикладну роль й зосереджує політико-правові аспекти науки теорії держави і права та галузевих юридичних наук. Сьогодні як міжнародна спільнота, так і українське суспільство в активному пошуку та процесі модернізації більш ефективної моделі економічної системи з метою створення економічного балансу соціального розвитку. Існування різних форм власності, забезпечення, охорона, повага суспільства та влади до приватної власності, демократичні ринкові відносини є умовами ефективного забезпечення національної безпеки. Інформаційні та комунікаційні технології стали основою формування нового типу економіки – «кібереконіміці», у зв'язку з наданням унікальних можливостей в області пересування капіталу, товарів і послуг. Сучасна економічна система суспільства України змушена пристосовуватися до інформаційної та комп'ютерної реальності. Світові тенденції зумовлюють здійснити інноваційно-структурну перебудову вітчизняної економічної системи суспільства, оскільки сьогодні відсутність вказаного значно послаблює позиції системи національної безпеки України.

1. Система менеджменту інституціональної трансформації економіки України (теоретико-методологічний аспект): [колективна монографія] / [О. Д. Гудзинський, С. М. Судомир, Ю. С. Гудзинська та інші]; за заг. ред. О. Д. Гудзинського Київ: Аграр Медіа Груп, 2012. 771 с.

2. Гудзинський О. Д., Судомир С. М. Розвиток соціально-економічних систем в умовах структурної трансформації економіки України. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2017. № 1-2. С. 25-31.

3. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: вектори реального поступу : національна доповідь. За ред. Е. М. Лібанової, М. А. Хвесика. Київ: ДУІЕПСР НАН України, 2017. 864 с.

4. Єфремова К. В. Державна політика та електронний бізнес в Україні. *Право та інновації*. 2015. № 1. С. 50-54.

5. Воробйова О. П. Впровадження електронного бізнесу в Україні: державно-управлінський аспект: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. Київ, 2013. 20 с.

6. Ситник І. П., Головіна А. В. Електронний бізнес і його розвиток в Україні. *Молодий вчений*. 2016. № 2. С. 79-82.

Ядловська Ольга Степанівна
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат історичних наук

ШЛЯХИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Протягом останніх десятиліть основним джерелом спілкування стають соціальні мережі за посередництвом різноманітних технічних можливостей через мережу Інтернет. Такий прогрес спричинив фактично інформаційну революцію та значно наблизив користувачів одне до одного, також передача інформації за змістом, обсягом, якістю стала надзвичайно мобільною та швидкісною, що сприяє розвитку ділових стосунків, відслідковуванню інформації, перевірці на достовірність. Разом з тим, виникла нагальна потреба захисту персональних даних як у розрізі використання особистої інформації, так і даних певного підп-